

در گفت‌و‌گو با «خراسان رضوی» مطرح شد:

سال‌های بدون خانه
تکواندوی استان!

روزنامه
صبح
استان

خراسان رضوی

KhorasanRazavi

پنج‌شنبه / ۲۰ خرداد ۱۳۹۵ / ۳۰ مرداد ۱۴۳۷
۸ صفحه / شماره ۳۳۰۵
Thu, Jun 9, 2016, No3305

مدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع
دستی و گردشگری استان خبر داد

سرمایه‌گذاری ۶۴ هزار
میلیارد ریالی در پروژه‌های
گردشگری استان

مدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع دستی و
گردشگری خراسان رضوی، گفت: ۳۳۹
پروژه گردشگری با سرمایه‌گذاری شش هزار
و ۴۵۱ میلیارد تومانی...
صفحه ۳

در «صفحه آخر» امروز می‌خوانید
کوچه تنگه‌بله، زورگیر
خفنگه‌بله!

مدیرکل امور اتباع و مهاجرین
خارجی استان:

مشکلی برای نام‌نویسی
دانش‌آموزان اتباع
خارجی وجود ندارد

مدیرکل امور اتباع و مهاجرین خارجی
استانداردی خراسان رضوی از بازگرداندن ۳۳
هزار تبعه خارجی غیرمجاز...
صفحه ۳

یادداشت
حمید صالحی
مدیرکل حفاظت محیط‌زیست خراسان رضوی

تراکم جمعیتی-صنعتی
در غرب مشهد و
چالش‌های روبه‌رشد

هفته محیط‌زیست فرصت مناسبی است تا در
کنار انبوه برنامه‌ها و طرح‌های بزرگداشت،
مروزی داشته باشیم به‌مهم‌ترین...
صفحه ۸

پیگیری حرف مردم درباره
سوخت‌گیری غیرمجاز گاز مایع

برخورد جدی در انتظار
مالکان بمب‌های متحرک

بنا بر آرای ۹۱ درصد
شرکت‌کنندگان در نظرسنجی
پیمایی روزنامه خراسان رضوی؛

افزایش نرخ کالا
مهم‌ترین مشکل بازار
در ایام ماه مبارک رمضان

با آغاز ماه مبارک رمضان، شرایط ویژه‌ای
بر بازار مصرف مردم حاکم می‌شود که لزوم
نظارت‌رادوچندان می‌کند...
صفحه ۸

مقام معاونت بهداشتی دانشگاه
علوم پزشکی مشهد اعلام کرد

افزایش سن امید به
زندگی از ۵۴ به ۷۴ سال

با وجود پایان مهلت یک ماهه
شورای شهر به شهرداری

الیت شفاف نشد

روز گذشته مهلت یک ماهه شورای شهر مشهد
به شهرداری مشهد (شرکت الیت) برای
کشف قیمت معابر، ارائه برنامه زمان‌بندی
واگذاری این شرکت به بخش خصوصی و
تحویل اساسنامه اصلاح‌شده به پایان رسید و
وعدۀ ارائه هیچ کدام از این موارد به کمیسیون
حمل‌ونقل شورای شهر عملی نشد. به گزارش
خراسان رضوی، بعد از واگذاری شرکت الیت
به شهرداری در اواخر سال ۹۳، شورای شهر
در شصت و ششمین جلسه علنی خود در اول
اردیبهشت سال گذشته و در ذیل بند ۱۲
مصوبه مدیریت پارکینگ‌های حاشیه‌ای و
غیرحاشیه‌ای، شهرداری...
صفحه ۲

نگاهی به گلدوزی سنتی، از اصیل‌ترین هنرهای خراسان رضوی

باغ ابریشمی

با هدایت و ظرفیت دست‌گلدوز انجام می‌شود. با این
توصیف، ایستگاه اول شکل‌گرفتن گلدوزی، جایی است
که طرح مورد نظر یا مدادشععی، صابون یا لاک سفید بر
پارچه نقش می‌بندد. اولین و شاید مهم‌ترین مرحله کار
که کسی مانند اسد... قاجار، طراح و خطاط و تذهیب
کار، حالا پس از چهل و چند سال تجربه، به راحتی از
پیش برمی‌آید. کارگاه قاجار، اتاقی دنج و نورگیر و باصفا
در یکی از بازارهای اطراف حرم مطهر امام‌رضاع است.
کارگاهی که در دیوارش پر از نمونه کارهای درخشان و

چشم‌نواز او در طول این سال‌هاست: تذهیب و خطاطی
در حاشیه تابلوی عصر عاشورا، به سفارش اهالی شیراز.
رونخلی‌ها و خیمه‌های بسیار بزرگ با طرحی از حرم
اهل بیت(ع) به سفارش اهالی یزد و پرچم‌ها و کتیبه‌های
منحصر به فرد، در پس زمینه تصویر مداحان مشهور به
سفارش هیئت‌های مطرح تهران. قاجار درباره هنر و حرفه
اش در گفت‌و‌گو با خراسان می‌گوید: «من از ۱۲ سالگی
از طریق یکی از فامیل‌با هنر گلدوزی آشنا شدم و تا امروز
که ۵۵ سال دارم، به این حرفه مشغولم. از حدود سی سال

نگارخانه: هنرهای خراسان رضوی

نگارخانه: هنرهای خراسان رضوی

روز جهانی
صنایع دستی

نقوش و رنگ‌بندی کار به سبک شخصی رسیده و کارگاه
خودمان را راه‌انداختیم. اکنون غیر از این ده کارگر مرد،
خانم‌هایی هم هستند که به شکل دور کار برای ما کار
می‌کنند، سفارش می‌گیرند، نقش می‌زنند و کارهای
تکمیلی مثل دوخت منجوق و مله‌له را انجام می‌دهند. به
شکل کلی، یادگیری اولیه این هنر، برای آدم‌باهوش،
یک سال طول می‌کشد و بعد هم که سال‌ها زمان می‌برد
تا برای جان دادن به نقوش ظریف، مهارت کافی به دست
آورد. ضمن این که گلدوزی کتیبه و پرچم و سجاده، یک
هنر معنوی و نورانی است. ما هر روز صبح کارمان را با
وضو و ذکر اهل بیت(ع) شروع می‌کنیم و به محض اقامه
اذان، نماز را به جامی آوریم، چون معتقدیم تقدیر ما در روح
و حال و هوای کار اثرگذار است. منتها متأسفانه این روزها
شرایط این هنر خوب نیست. حمایت کافی نمی‌شویم،
سفارش مناسب نمی‌گیریم، بازار راکد است و درآمد
چندانی نداریم.»

ساده‌ترین و معنوی‌ترین سوغاتی شهر مشهد
در ادامه «سعید سروپها» نایب‌رئیس اتحادیه صنایع
دستی و گلدوزی مشهد هم در تکمیل‌گشت و گذار چند
ساعته جذابی که در فضای هنر گلدوزی سنتی حرفه‌ای
داشتیم، می‌افزاید: «این اتحادیه پیشینه‌ای صد و چند
ساله دارد، اما به شکل رسمی، از سال ۱۳۴۹ ثبت‌شده و
شروع به فعالیت کرده است.

کار و محصولات هنرمندان ما، ساده‌ترین و معنوی‌ترین
سوغاتی زائران حرم مطهر امام‌رضاع(ع) برای عزیزانشان
به حساب می‌آید و پرچم ۱۲ متری صنایع شریف رضوی،
مزین به این هنر ارزشمند است. از استاندارد این رشته
می‌توان به هنرمندانی مثل یوسف انتظاری، برادران
ولایتی، برادران سوزنجی، ابوالقاسم یاشایی، حبیب
آل‌شبیخ، حبیب‌بیدگل‌گی و... اشاره کرد و بد نیست بدانید
پرچم‌های مذهبی سراسر کشور در مشهد دوخته‌شده و
تمام پرچم‌های مذهبی که به کشورهای اسلامی و شیعه
ارسال می‌شود، توسط هنرمندان مشهدی تهیه می‌شود.
منتها به چند دلیل، متأسفانه استقبال نسل جوان
از این هنر کم‌رنگ است؛ اول این که این رشته هنری،
فقط به شیوه تجربی و استاد-شاگردی منتقل می‌شود
و آموزش آکادمیکی برایش در نظر گرفته نشده. دوم
هم این که باتوجه به رکود بازار و پایین آمدن درآمدها،
جوانی که به دنبال تأمین نیازهای مادی‌اش است، بی‌
انگیزه می‌شود. با این همه، به قول شاعر: «غیر از هنر
که تاج سر آفرینش است / دوران هیچ منتزلی پایدار
نیست»؛ ای کاش با همراهی مسئولان سازمان میراث
فرهنگی کشور و مدیرکل صنایع دستی، میراث‌فرهنگی
و گردشگری خراسان رضوی و حمایتشان در زمینه‌هایی
مثل واردات نخ و پارچه مناسب، شاهد اعتلای این هنر و
رونق اقتصادی‌اش باشیم.»

خطاطان با استفاده از ابزارهایی مثل پرگار، گونیا، قلم‌مو
محاسبات دقیق و وقت‌گیر به خطاطی و طراحی مشغولند
و سبک من در کشور، نادر و کمیاب است. سبکی که نقش
مهمی در تسهیل کار گلدوزان دارد.»

تجربه و تسلط، بر مبنای صبر و عشق
قاجار، طراح و خطاط باتجربه گلدوزی، درباره ملاحظات
هنر و حرفه‌اش هم اضافه می‌کند: «من در تمام طول
سال، مشغول کارم، حالا گاهی بیشتر و گاهی کمتر،
اما اوج کار ما قبل ماه مبارک رمضان تا بعد ايام ۲۸
صفر است. و با توجه به مرکزیت شهر مشهد در زمینه
گلدوزی سنتی، در این ایام نه فقط از سراسر ایران که از
تمام نقاط دنیا، به خصوص کشورهای مسلمان، سفارش
درخواست داریم. این سفارش‌ها هم قصه دیروز و امروز
نیست. از سال‌ها قبل، صادرات پرچم، کتیبه، تابلو،
سجاده و جامان گلدوزی‌شده از مشهد به کشورهایی مثل
عراق، عربستان، کویت، بحرین، سوریه و... وجود داشته.
کارها هم همانطور که می‌بینید، گاهی جمع و جور و
ساده است و گاهی بزرگ و گسترده که هر کدام، ویژگی
های خاص خودش را دارد. طبیعتاً خطاطی یک کتیبه یا
متر از سده متر با خطاطی یک پرچم سه در چهار، به لحاظ
محاسبات و تعداد خطوط و فشرده‌گی حروف با هم متفاوت
است و به تجربه و مهارت نیاز دارد. مهارتی که فقط و فقط
با عشق و علاقه حاصل می‌شود و شاید به همین دلیل،
کمتر کسی در این مسیر تاب می‌آورد و ماندگار می‌شود.
با این همه و همه خلایق‌ها و مهارت‌ها، متأسفانه هنوز
که هنوز است برخی مسئولان صنایع دستی، این هنر را
به رسمیت نمی‌شناسند، سلیقه‌ای برخورد می‌کنند،
حمایت کافی ندارند و مثلاً من که از جوانی و سلامتی‌ام
برای به‌کمال رساندن این حرفه مایه گذاشتم، تازه چند
سال است تحت بیمه قرار گرفته.»

هنری گره‌خورده با معنویت و نورانیت
با اسد... قاجار و کارگاه پر از شعر و نقوش و ادعیه‌اش
خداحافظی می‌کنیم و به سمت کارگاه گلدوزی، جایی که
دقت و ظرافت خطاط‌ها به لطف سعی و مهارت گلدوز‌ها،
تکمیل می‌شود و اذکار جان‌می‌گیرند و اسلامی‌ها
شکوفه می‌دهند، راه می‌آفیم. بعد از رد کردن چند
کوچه‌پاریک به کارگاه ۲۰ متری و گرم و پر سر و صدای
برادران حیدری که از موفق‌ترین گلدوز‌های شهر مشهد
هستند می‌رسیم. ۱۰ کارگر پشت چرخ‌های خیاطی
مشغول کارند و نمونه کارهای متنوع از در و دیوار آویزان
است. «یدا... حیدری»، در توصیف حال و هوای کار و
کارگاه می‌گوید: «من و برادر محمد، بیست سال است
که وارد این حرفه شده ایم و به شکل تجربی، فوت و فن و
جزئیات این هنر افرا گرفته‌ایم، مسلط شدیم، قوانین کار را
با ذوق و خلایق شخصی‌مان ترکیب کردیم و در طراحی

شرکت سپند مهر شایگان
امور تایپ و خدمات پشتیبانی اداره کل پزشکی قانونی
در شهرستان های سبزوار، چناران و تایباد را بصورت قرارداد
حجمی (خطی) به واجدین «مرء» مسلط به کامپیوتر و تایپ و اگذار می نماید.
علاقه‌مندان حداکثر تا پایان خرداد ماه ۹۵ از ساعت ۸ الی ۱۳ به دفتر شرکت
(خیابان سناباد- پزشکی قانونی) مراجعه و یا با شماره ۰۹۱۵۳۱۹۳۱۶۱
تماس حاصل فرمایند.